

CASE: Hampaiden terveys

Porissa tehtiin vuosina 2001–2005 satunnaistettu kliininen koe, jonka tarkoituksena oli selvittää, voidaanko paikkaushoitoa vaativien kariesvaurioiden syntyä vähentää alkutilanteessa 11–12-vuotiailla lapsilla suuhygienistien toteuttamien yksinkertaisten ehkäisevien toimenpiteiden ja yksilöllisen terveysneuvonnan avulla, kun kaikkia kaupunkilaisia samaan aikaan informoitiin suunterveyden ylläpitämisen perusasioista.

Tutkituilla lapsilla oli tutkimuksen alkaessa vähintään yksi aktiivinen kariesvaurio, joka hoitamattomana olisi voinut edetä paikkausta vaativaksi reiäksi. Kontrolliryhmän lapset saivat Porissa tuolloin annettua tavanomaista hammashoitoa.

Tuloksena oli, että suuhygienistien hoidossa olleille koeryhmän lapsille tuli paikkausta vaativia kariesvaurioita 44 % vähemmän kuin tavanomaista tuolloista hammashoitoa saaneille (Hausen H, Seppä L, Poutanen R, Niinimaa A, Lahti S, Kärkkäinen S, Pietilä I. Noninvasive control of dental caries in children with active initial lesions. A randomized clinical trial. *Caries Res* 2007; 41(5):384-91.)

Koeryhmäläisten hammashoito maksoi 16 % enemmän kuin kontrolliryhmäläisten tavanomainen hammashoito. Yhden hammaspinnan säilyttäminen terveenä sen sijaan, että se olisi paikattu, maksoi 34,07 € (Hietasalo P, Seppä L, Lahti S, Niinimaa A, Kallio J, Aronen P, Sintonen H, Hausen H. Cost-effectiveness of an experimental caries-control regimen in a 3.4-yr randomized clinical trial among 11-12-yr-old Finnish schoolchildren. *Eur J Oral Sci* 2009;117(6):728-33.).

Vuosina 2005–2009 kokeen päättymisen jälkeen entisten koeryhmäläisten hammashoidon kokonaiskustannukset olivat 16 % pienemmät kuin kontrolliryhmäläisten. Paikkaushoidon osalta ero oli 27 %. Koeohjelman myönteinen vaikutus näkyi myös siinä, että entiset koeryhmäläiset olivat kokeen jälkeen käyneet hammastarkastuksissa 18 % ahkerammin kuin kontrolliryhmäläiset (Hietasalo P, Seppä L, Niinimaa A, Kallio J, Lahti S, Hausen H. Post-trial costs, clinical outcomes, and dental service utilization after a randomized clinical trial for caries control among Finnish adolescents. *Eur J Oral Sci*;118(3):265-9.).

Lähteet:

- Hausen H, Seppä L, Poutanen R, Niinimaa A, Lahti S, Kärkkäinen S, Pietilä I. Noninvasive control of dental caries in children with active initial lesions. A randomized clinical trial. *Caries Res* 2007; 41(5):384-91.
- Hietasalo P, Seppä L, Lahti S, Niinimaa A, Kallio J, Aronen P, Sintonen H, Hausen H. Cost-effectiveness of an experimental caries-control regimen in a 3.4-yr randomized clinical trial among 11-12-yr-old Finnish schoolchildren. *Eur J Oral Sci* 2009;117(6):728-33.
- Hietasalo P, Seppä L, Niinimaa A, Kallio J, Lahti S, Hausen H. Post-trial costs, clinical outcomes, and dental service utilization after a randomized clinical trial for caries control among Finnish adolescents. *Eur J Oral Sci*;118(3):265-9.